

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Št. 71.

Sobota 3. septembra 1927.

Leto II.

Državljeni, čitajte!

Po nerodnosti ali pa hote je dr. Korošec odgrnil v Ptuj zaveso, katera odkriva velike stvari, ki se, v vezi z današnjimi volitvami pripravljajo za kulisami. Gre za nič manj kot za revizijo ustave in za popolno spremembo obstoječega državno-pravnega stanja. Napovedal je zvezo monarhov balkanskih držav, kar naj bi pomenilo ustanovitev velikega balkanskega carstva, radi odstranitve stalne vojne nevarnosti, ki jo na Balkanu povzroča pohlep imperialističnih, sosedov. V vezi s tem ustanavlja dr. Korošec dvodomni parlament z gospodsko zbornico.

Značilno je, da vladna koalicija tako važnega vprašanja ni stavila javno na svoj volilni program. Ona v tej zadevi vobče ne konzultira (vpraša) naroda. Ona ustvarja novo državno tvorbo od zgoraj.

Nič nimamo proti temu, ako se dinastije prijateljski vežejo med seboj. Mnogo bolje, kakor če bi se sovražile. Tudi nismo proti ustanovitvi zveze balkanskih narodov v eno državo. Obratno, naš državno-pravni program obsega že desetletja tako zahevo. Samo pa proti načinu, kako naši vlastodržci pri tem postopajo. Samo najvišja gospoda je udeležena pri tem in dela se skrito, za kulisami. Oni so pustili narode, ki bodo državo dejanski tvorili, ob strani. Oni so zavrgli princip samoopredelitve narodov, ki je pred komaj desetimi leti edini omogočil ustanovitev obstoječe države. Na to so že pozabili isti ljudje, ki so se takrat nanj sklicevali.

Kot stranka delovnega ljudstva, stranka proletariata, ne moremo pustiti, da bi se taka vprašanja, ko gre za usodo celih narodov, reševala po skrivnih silah, temveč moramo zahtevati, da se iznesejo pred narod.

Socialistična stranka Jugoslavije ima v pogledu na državno-pravne odnose na Balkanu že skoro trideset let svoje jasno opredeljeno stališče. Smatramo za nujno, da v očigled poskusom vladne koalicije, da za hrbtom ljudstva ustanovi zanj nov položaj, povdarimo to stališče in da mi postavimo narod pred odločitev, ali hoče v tem važnem trenutku iti za onimi, ki bi ga radi skrivaj in na tihem spravili v nov položaj, ki bi ga hoteli speljati pod oblast gospode, ali z onimi, ki zahtevajo, da po principu samopredelitve narod sam odloča o svoji usodi.

Naša država ni plod enotne ideje in ene same volje. Ona je posledica nacionalne revolucije, vojnih uspehov in mirovnih pogodb. A mirovne pogodbe niso upoštevale historično nujnih zahtev dobé, z ozirom na polno možnost razvoja novih narodnih držav. Ostale so prilike, ki so še nadalje omogočale v teh državah izkoriščanje v interesu tujih dinastij in tujih buržuazij. In zato ni trebalo niti desetletja, da se pride do spoznanja, da ta svoboda ne odgovarja življenjskim potrebam balkanskih narodov.

In vendar je že davno prej proletariata, združen v socialnodemokratskih strankah posameznih dežel in sklenjen v svoji internacionali, jasno opredelil svoje stališče z ozirom na vprašanje bodočnosti balkanskih narodov, kjer je postavil trdno podlago

za razvoj realnih pogojev njihovega samostojnega življenja.

Pričetek imamo na prvem kongresu Jugoslovanske socialne demokracije v Ljubljani, kjer se je 22. novembra 1909 v takozvani Tivolski resoluciji povdarilo:

»Avstroogrski Jugoslovani smatrajo za končni smoter svojega narodopolitičnega stremljenja popolno narodno združenje vseh Jugoslovancev ne glede na različnost imena, vere, pisave in dialektov ali jezikov.«

Že naslednje leto, na konferenci balkanskih in jugoslovanskih socialno demokratičnih strank v Beogradu v Božiču 1910 je dobila ta zahteva svojo konkretno obliko s sprejemom predloga s. Dimitrije Tucovića, s katerim si je združena socialna demokracija jugoslovanskih dežel postavila cilj svojim narodopolitičnim stremljenjem v zahtevi po konfederativni demokratični balkanski republikli.

To stališče zastopa Socialistična Stranka Jugoslavije še danes in na tem temelju je osnovan njen strankin program.

Se mnogo aktuelnejše kot takrat pa so danes besede sodr. Dim. Tucovića ob tisti priliki:

»Mi nimamo široke osnove za samostalan život i razvitak. Ta se mora i jedino moze stvoriti grupisanjem. To je ideja, kojoj pripada budućnost. Naročita uloga pripada demokratiji, koja je u ostalom i jedina forma, kroz koju vodi put zbliženja balkanskih naroda. Demokratiziranje balkanskih državnica ne znači samo pobeđu jednog principa u državnom uredjenju, već i pogodbu sine qua non, da se izvrši neophodna promena u spoljašnjoj politici.«

Tako programatično opredelitev jugoslovanske socialne demokracije je potrdila tudi Internacionala, ki je na svojem kongresu v Baselu v dneh 24. in 25. novembra 1912 dala naslednje naročilo:

»Socialnodemokratične stranke balkanskega polotoka imajo težko nalogo. Vele-sile Evrope so pripomogle s sistematičnim preprečenjem vseh reform, da so se ustanovile v Turčiji nevdružne ekonomične, nacionalne in politične razmere, ki so morale nujno voditi k uporabi in vojni. Nasproti izkoriščanju teh razmer v interesu dinastij in buržuazij so dvignile socialnodemokratične stranke Balkana z heroičnim pogumom zahtevo po demokratični federaciji. Kongres jih poziva, da vztrajajo na svojem občudovanju vrednem stališču; on pričakuje, da bo socialna demokracija Balkana po vojni podvzela vse, da prepreči, da bi se s tako strašnimi žrtvami pridobljeni uspehi balkanske vojne zlorabili po dinastijah, po militarizmu, po po ekspanziji pohlepni buržuaziji balkanskih držav.«

Prišla je svetovna vojna. Ob nje izdihljaju šele je prišla dr. Korošče-va devotna majska deklaracija (19. maja 1917), v kateri zahteva njegov klub

»Združenje vseh ozemelj monarhije (avstrogrske), kjer prebivajo Slovenci, Hrvati in Srbi, v samostojno, na demokratični podlagi postavljeno državo pod žezlom obstoječe dinastije (habsburške).«

Zopet je bila socialna demokracija mnogo dalekovidnejša. Dne 20. januarja 1918 so se sestali na Dunaju zastopniki leve avstrijske nemške socialne demokracije z zastopniki Čehov, zastopniki Slovencev in Poljakov (po en zastopnik od zadnjih) v Eisenbahnerheimu, kjer se je sprejel sklep:

»Nemška socialna demokracija kot demokratična, internacionalna in revolucionarna stranka tega razvoja (strem-

ljenja avstr. narodov po samostojnosti) ne more napadati. Ona mora priznati pravico samoopredeljenja češkega naroda, ona mora priznati pravico Slovencev, Hrvatov in Srbov na svojo združenje v jugoslovanski državi. Ona mora podpirati zahtevo združenja vsega poljskega naroda, torej tudi v Galiciji in Sleziji z neodvisno Poljsko. — Zahteva pa se popolnoma suverene konstituante za vsako enotno jezikovno ozemlje.«

Mirovne pogodbe so to napravile drugače. Zgodovina pa je pokazala pravilnost našega gledanja. Danes se išče izhod iz situacije, ki so jo napravile mirovne pogodbe.

Delajo pa narobe. Dr. Korošec v službi svojih gospodarjev ne ustvarja združenja balkanskih narodov, temveč edinole združenje balkanskih vlastodržcev. On ne ustvarja skupnosti ljudstev balkansk. zemlja, temveč samo zvezo gospode. Zato mu je tako nujno potrebna gosposka zbornica.

Dr. Korošec bi rad sledil zgledu Bismarcka, ki ga slave kot stvoritelja edinstvene Nemčije. Resnično je Bismarck s silo pruskega meča pokoril nemške kneze in jih združil v enotno državo, ali edinstvene Nemčije ni napravil, on je samo ustvaril najhujše zlo za razvoj nemškega naroda, nemški partikularizem, ki še danes ni premagano. Ustvaritelj prave Nemčije ni bil Bismarck, nego nacionalni ekonom Friderik List, ki je z ustanovitvijo »Deutscher Zollverein« postavil enotno ekonomsko ozemlje nemške države, ki ga tudi partikularizem nemških knezov ni

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo je v Mariboru.

Ruška cesta 5, poštni predal 22.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Maribor, Ruška c. 5, poštni predal 22. Ljubljana VII., Zadrugi dom.

Ček. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za inozemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debela tiskana beseda stane 1—Din, Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1—Din. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta 2:25 D. Pri večjem številu objav popust.

možel razbiti. Ustanovitelji so bili veliki nemški duhovi, ki so postavili nemškemu narodu kulturno enotnost.

Dr. Korošec bi rad postal jugoslovanski Bismarck. Zato se je ločil od ljudstva in pridružil gospodi. On ustvarja zvezo knezov in gospodarstvo gospode. On ustvarja za nje gospodsko zbornico. In, ako se mu vse namere posrečijo — bo postal oče jugoslovanskega partikularizma.

Mi pa odklanjamo partikularizem. Mi smo za polno pravico samoodločbe narodov. Tudi mi smo za zvezo balkanskih narodov, ali to zvezo hočemo graditi od spodaj navzgor. Zbližanje balkanskih narodov hočemo doseči potom demokracije. Balkansko zvezo držav mora postaviti svobodna in suverena volja v teh državah živečih narodov.

Slovensko ljudstvo! Jugoslovani! Ali boste pustili, da se vam vaša usoda iztrga iz vaših lastnih rok in preda gospodi? Ako ne, odvrnite se od onih, ki pravijo, da so ljudska stranka, pa uganjajo gosposko politiko. Socialistična Stranka Jugoslavije je v svojem narodopolitičnem programu jasna in opredeljena. Ona edina realno računa z razvojem in z bodočnostjo in srečo balkanskih narodov.

Naj živi samoodločba narodov!

Naj živi svobodna in demokratična konfederacija balkanskih narodov!

Pokrajinsko načelstvo SSI za Slovenijo.

Prvi zabodljaj!

Dogodki, ki so se vrstili pri začetku sedanje volilne borbe, so prepričali tudi slepe, da so bili Gustinčičevci že v naprej odločeni, da pod nobenim pogojem ne bodo privolili v enoten nastop. Sicer je pa to z vso odkritosrčnostjo povedal g. Gustinčič že pred prvim majem, pred polnoštevilno zbranimi zaupniki v Ljubljani. Manj znani so pa pravi razlogi za to njegovo postopanje. Ker so ti zelo interesantni, jih bomo na kratko opisali.

Čisto netočna je trditev posameznih dekalističnih zaupnikov, da oni zato nočejo z nami, ker pri volitvah v oblastne skupščine niso dobili takih kandidatur, da bi izvolili vsaj enega oblastnega poslanca. Pred vsem je treba povdariti, da združeni volilni odbor tudi ta očitek ne more zadeti. Kandidature za oblastne skupščine so bile postavljene na srežkih konferencah. Mnogo kandidatov, ki niso bili pristaši socialistične stranke, je bilo na takih mestih, da je bilo pričakovati njihovo izvolitev. Tako je n. pr. za izvolitev s. Kuharja manjkalo komaj desetina glasov. Naša stranka in Zedinjenje nista mogli zato, če so Bernotovci, ki so imeli v tem srezu nosilca, na tak način agitirali, da so obrekovali naše najboljše zaupnike in to popolnoma po krivici. Razume se, da so bili ti zato prilično disgustirani in niso šli s takim elanom v agitacijo, da bi zvišali število volilcev še za kako desetino. Naša stranka ni mogla zato, če je kandidiral Bernotovec Pevec v mariborski okolici in spravil s sto glasovi Čanžeka ob mandat. Obrekovanje je pa sicer tudi nezaslužno, ker je tudi za izvolitev Mörderdorferja bilo naših glasov gtovo

še enkrat toliko, kakor Bernotovskih in dekalističnih skupaj. To se bo videlo najbolje pri sedanjih volitvah.

Sicer so pa, kakor rečeno, to le navidezni razlogi, katere navajajo dekalisti. Pravi so globlji. In te hočemo pojasniti.

Komunistična taktika enotne fronte predpisuje komunističnim strankam, da se smejo vezati z drugimi strankami le tako, da izkoristijo skupne akcije v to, da z raznimi obdolžitvami diskreditirajo zaupnike z njimi skupno nastopajoče stranke, da potem izkoristijo raztrošeno nezaupanje v to, da razbijejo njihove organizacije in prevzamejo kolikor mogoče njihovih somišljenikov. Ta taktika je predpisana za vse komunistične stranke. Sklenjena je bila soglasno v eksekutivi komunistične internacionale dne 18. decembra 1921 in na IV. kongresu komunistične internacionale, kot dodatek k tezam o taktiki.

Mnogi bodo mislili, da se te taktike slovenski dekalisti ne poslužujejo. Treba je pa vedeti, da so izšle o tem že dve brošuri tudi v slovenskem jeziku in da jih zaupniki njihove skupine prav pridno prebirajo. Ena brošura ima naslov: »Teza in resolucije svetovnega kongresa komunistične internacionale« in druga brošura, ki jo je spisal sam g. Gustinčič, se imenuje »Enotna fronta proletariata v Sloveniji«. Knjiga je bila izdana l. 1923 in sicer potom »Arbeiterbuchhandlung, Dunaj VIII, Alserstrasse 69«.

Ta knjiga je zelo zanimiva in jo bomo še podrobneje ogledali. Zaenkrat poglejmo, kaj pravi Gustinčič o enotni fronti na strani 12. omenjene brošure:

KINO APOLO. Do nedelje krasen film!

Saltomortale

v cirkusu Cesarelli. Napeto!
Krasne pokrajine! Lepi ljudje!

»Mi torej iščemo stika in zveze z masami nasprotnih ali sorodnih delavskih taborov, pozivajoč jih v enotno bojno vrsto... ali ne z njihovimi voditelji. Glavni cilj enotne fronte obstoji ravno v tem, da loči maso... itd. od voditeljev itd.

Dalje pravi: »Kajpada se to navadno ne da napraviti drugače, kakor da sedamo z njimi skupno za mizo in sklepamo dogovore z njimi, ker drugače ne moremo do mas, ki jih oni vodijo. Ali v kolikor smo primorani na take seje in dogovore z njimi, je to samo naš manever...»

Na strani 13 pa zaključuje prav krepko z naslednjo zagotovitvijo:

»Tako hočemo torej mi podpirati lažjive in hinavske socialdemokratske Bernote itd. v enotni fronti proletariata: kakor podpira vrv obešenca!«

No, kakor vidijo naši cenj, čitatelji, ima g. Gustinčič res prav čedne namene. Te namene je imel tudi

z nami in Zedinjaši. Pri zadnjih oblastnih volitvah se je pa prepričal, da idejna in organizatorična sila našega pokreta njihovo davno prekaša in da z nami taki manevri niso možni.

Zato noče več z nami!

G. Bernotu, oziroma Klemenčiču se pa tako že godi. V zadnji »Enotnosti« že prinašajo napad na tovarno Keramikov, katero vodi Klemenčičev sorodnik ali tihi, toda glavni družabnik te tvrdke je g. Klemenčič sam. Stvari, ki jih »Enotnost« opisuje, da se gode v tej tovarni, če so resnične, res niso lepe. Značilno pa je, da o tem niso že prej pisali, temveč ravno sedaj, ko je »Enotnost« priložena kot priloga »Napreju«. (Vrv obešenca že podpira.)

Na drugi strani pa razširjajo dekalistični zaupniki prav pridno verzijo, da so Bernotovci že sprejeli njihovo ideologijo in proglašajo kandidatske liste za svoje.

Nas sicer stvar prav malo briga. Če bo Bernotizem res likvidiran, imamo od tega k večjemu tudi mi koristi, ker bo ene zmešnjave v delavskem pokretu manj. Ta članek smo pa napisali predvsem, da naši zaupniki razvidijo, da je opreznost napram tem ljudem nad vse opravljena!

letariata, ko največkrat niti ne dobiš dvorane za shode, predavanja, kaj še za gledališke predstave. Pa če jo dobiš, pa pripravi težke novice, kajti odškodnina za dvorano znaša čez sto dinarjev, posebej pa še luč, čiščenje itd. Ljubljana in okolica ima preko 3000 strokovno organiziranih članov, pa nimajo kjer vršiti svojih funkcij. S tem je vse povedano. In če hira enkrat stvar pri glavi, potem je razumljivo, da tudi zunanji kraji nimajo v svojem centru tiste opore in moralne zaslobe, ki je predpogoj za njihov uspeh.

No, prihodnje poletje bomo teh muk rešeni, ko bomo na najsvečanejši način ukorakali v svojo novo, moderno trdnjavo. Merodajni krogi naj razmišljajo, če ne bi kazalo prirediti pri tej priliki v manjšem obsegu prireditve, h kateri bi se povabilo tudi zunanje delavstvo, kajti tudi ono bo pridobilo z novim poslopljem na ugledu in avtoriteti.

Malokomu je znano, koliko stotin potov, vlog in intervencij je bilo treba, predno se je pričelo z zidanjem. Zbornica ima lastnega denarja komaj dva milijona. Ali še od tega je bilo treba misliti tudi na Maribor, ki v delavskem pogledu po svoji važnosti ne zaostaja za Ljubljano. Zato je bilo votirano tudi za Maribor od te svote pol milijona, ki naložen čaka na ugodno priliko, da se na ta ali oni način pomnoži in sezida istotako primerno delavsko zatočišče. Preostalo nam je torej en milijon in pol, potrebno jih je bilo pa še okoli štiri.

Mnogi so že obupavali z zidavo večje stavbe in so že pripravljali predlog, da se s tem denarjem pač kupi kako majhno poslopje. Ali ženijska sposobnost tajnika zbornice s. Uratnika je končno zmagala in po dolgih prizadevanjih se je posrečilo dobiti nekaj od ministrstva za so-

cialno politiko, preostanek se je pa pridobil s posojilom mestne občine ljubljanske, ki nam je v tem oziru krepko pomagala.

Tako bomo prišli do poslopja, ki bo vsemu svetu pričalo, da pridnost in vstrajnost povsod zmagujeta.

Naj napišemo še par besed na račun tistih, ki bi rajši videli, da bi naš klub v Zbornici več govoril skozi okno in si pustil manj časa za pozitivno delo. Zamerijo nam, da ne navrtamo vsaj petdesetkrat na dan treh članom ostalih nemarksističnih klubov.

Kakor mi v Zbornici nimamo z nikomur niti pakta niti koalicije, tako smo se trdno odločili, da ne bomo konkurirali z ostalimi klubi s praznimi besedami, temveč s pozitivnimi dejanji.

Sicer ne moremo reči, da so vsi uspehi, ki jih to pozitivno delo dosega izključna zasluga našega kluba. Vemo pa — in to ne samo mi, temveč tudi delavci — da ima morda taktika našega kluba dovolj zaslug, da je pozitivno delo v Zbornici zmagalo. Koliko ima pa kdo zaslug na teh lepih uspehih, pa prepuščamo mirne duše volilcem, da oni odločijo, ko pride čas.

Eno pa je danes pribito: Besede zginejo kakor pena! Pozitivno delo pa ostane! Ponosna palača Delavske zbornice nam pa kaže da je res tako.

F. S.

Mejnik na Miklošičevi cesti.

Ob najlepši cesti ljubljanskega mesta je pričela rasti iz tal kolosalna stavba Delavske zbornice za Slovenijo. V njej bodo našli zatočišče pred vsem uradi Zbornice in prosvetnega odseka, ki bodo povsem odgovarjali velikim zahtevam, ki jih današnja doba tirja od Delavskih zbornic. Zlasti prosvetni odsek bo imel na razpolago lepe, svetle, in prostrane dvorane za svojo vedno naraščajočo knjižnico in prostrano dvorano za čitalnico, kjer bo na stotine delavcev in nameščencev prejemalo potrebno duševno hrano. V pritličju bodo imele dalje še svoje prostore Borza dela in razne delavske strokovne organizacije. Za veliko dvorano, ki bo opremljena z odrom za vsakojake prireditve, bo postavljeno posebno poslopje na levi strani kompleksa z direktnim vhomom iz ulice.

Pod dvorano pod suteronom bo pa več manjših dvoran, ki bodo služile predvsem pevskim zborom in godbenim društvom. V suterenu ostalega poslopja bodo pa prostori za brezalkoholno restavracijo, kavarno, klubove sobe itd.

Gorna nadstropja stavbe bodo pa dale okoli 40 stanovanj, kar je za hudo stanovanjsko krizo v Ljubljani res velika pridobitev. Stavba bo trinadstropna, zadnji trakt pa celo štirinadstropen. Stroški zanjo so pro-

računjeni na preko šest milijonov dinarjev.

Kakšne vrednosti bo ta stavba za proletarijat Slovenije, je težko opisati. Že zbornica sama je za svoje veliko delo potrebna primernih prostorov, kjer se ne gnele vse na enemu kupu. Representančna stran pa tudi ne zaostaja za praktično potrebo. Kajti Delavska zbornica zastopa delavski sloj baš nasproti velikašen, ki so vajeni ceniti nasprotnika po njegovi zunanosti. Do sedaj so slovenski pridobitni sloji vajeni videti v svojih delavskih umazane raztrganice, ki se hranijo s pomijami, stanujejo pa v brlogih, ki za živali ne bi odgovarjali. Vse drugače bo poslej pri srcu takemu magnatu, če bo korakal mimo ogromne palače, na kateri se bo ponosno bliščal napis Delavska zbornica.

Prav ista je tudi z prostori strokovnih organizacij. Kdo ne pozna današnje mizerije, ko se Strokovna komisija s šestimi organizacijami stiska po štirih kletnih sobah v Gradišču št. 2. Kako naj dobro funkcionira sedem pisaren strokovnih organizacij v štirih malih, vlažnih sobah, ko so zlasti v večernih urah ljudje nabiti notri, kakor slanihi v sodu? Kako naj bribore te organizacije proletariatu Slovenije več solnca, če pa same poslujejo v večnem mraku? In kako naj se dvigne kulturni nivo pro-

O mežiškem gospodarstvu.

Dokler se je vmešaval v mežiško zadevo g. Pirkmajer s svojimi zadržanji, se naravno mi nismo hoteli, če ravno se je v tej občini tako gospodarilo, da bo občina in z njo občani za dolgo dobo let potili pravi krvavi pot.

Mi trenutno še nimamo zbranih povsem točnih števil, znano nam pa je, da se je občina zadolžila za okroglih in debelih pet milijonov dinarjev. Bernotovci, ki so imeli občino v rokah, so bili seveda dovolj naivni, ko so mislili, da rudnik ne bo vsega poskusil, da se reši povišanih občinskih doklad. Oni poznajo kapitalizem iz površnih časopisnih polemik, njegovega bistva, njegova taktika in premetanost jim je pa španska vas, zato jih tudi pri vsaki

priliki skupijo po zobeh. Seveda so jih tudi v tem slučaju. Kajti rudnik se je lepo zmuznil in prenesel svojo centralo v »gostoljubnejši« Zagreb in tako bo plačeval glavni del doklad Zagrebu in Mežici pa malenkosten preostanek.

Pomisliti je treba, da ima občina, majhna kakor je mežiška, že dovolj izdatkov s tekočim gospodarstvom, kajti vzdrževanje res velike in moderne šole je ji že samo na sebi veliko breme — če ravno koristno breme. Tako bo prišlo končno do tega, da bodo ogromni dolg morali plačati po ogromni večini občani sami. In kakšni so ti občani. Po veliki večini slabo plačani rudarji in mali kmetiči, ki že sedaj komaj, komaj izhajajo s svojimi dohodki.

P. Strmel:

Nad pogoriščem.

Drama v treh slikah.

Učitelj: Kaj, kako si je sam kriv vse nesreče? Mar se ni postavil za Vas vse? Vsi ste hoteli tako kakor on, samo upali si niste. Sedaj se mu še smejete sami in pustite, da ga v njegovi nesreči ljudje še zasmehujejo.

Župan: Učitelj, kaj pa Vas to briga? O ti zelena kost, od danes mi nimate več priti v mojo hišo. Za tajnika si bomo že dobili drugega. Da bi se pa naša Manica obešala na takega škrica, zato mi je predobra. Takemu brezbožniku je že ne dam!

Učitelj: Meni se dozdeva, da Vas prav veseli, da je zadela Zalarja nesreča.

Župan: Veseli ali ne veseli, jaz nočem, da bi tudi mojega otroka zalezovala skozi življenje kaizen božja.

Zalar: Ne govori mi o božji kazni! Jaz je nisem zaslužil, moja vest je čista.

Rezika: Pustil bi bil vse v miru in srečni bi ostali, pa dete bi nam živelo.

Zalar: Kaj, tudi Ti, Rezika, verjameš, da nama je umrlo dete, ker sva prišla z župnikom navskriž?

Rezika: Vsi ljudje tako pravijo, bo že tako.

Zalar (zarohni): Sedaj imam pa dovolj. Koren, poberi se mi izpred hiše! Zgago si delal, kamor si prišel. (Župan zmigne z rameni in počasi odide.) Pa da Ti, Rezika, verjameš tako krute in neumne govorce?

Stara mati: Ne huduj se, Zalar! Rezika v žalosti ne ve, kaj govori.

Rezika: Vem, vem, mati. Oh, kako dolgo me je že skrbelo in bolelo. Vedno sem trepetala, da nas zadene nesreča. Vedela sem, da ne more priti ničesar dobrega iz tega.

Zalar: Lepo te prosim, Rezika, pomisli, kaj govoriš. Saj si vendar vedno trdila, da imam prav, ko se borim za pravično stvar.

Rezika (zavpije): Sedaj še pa mene dolžiš, da sem tudi jaz kriva. Ti sam si kriv otrokove smrti.

Zalar: Kaj, jaz sem kriv otrokove smrti?

Rezika: Ti sam in nihče drugi in gorje Ti, ko boš dajal odgovor za otrokovo smrt.

Zalar: Lažeš! (Stopi grozeče proti ženi.)

Rezika: Le ubij še mene, ubij, grdoba!

Stara mati: Rezika, Rezika!

Rezika: Ni dovolj, da si ubil otroka, zdaj bi še pa ženo.

Stara mati: Rezika, poslušaj, potolaži se, dete moje!

Zalar (se prime za glavo z obema rokama): Jaz ubijalec lastnega otroka? (Odide zmedenih korakov za hišo.)

Stara mati (Rezika ji omahne v naročje; zakliče v hišo): Katra, Katra, prinesi vode!

Katra (prinese): Za božjo voljo!

Stara mati: Rezika, pojdi v hišo! (Tudi Katra jo prime, da bi jo spravili v hišo.)

Rezika: Kaj, v hišo naj grem, nikdar, nikdar več. Dete mi je ubil in jaz naj bi ostala v njegovi hiši? Nikdar! Saj je hotel še mene ubiti.

Stara mati: Rezika, ne bodi taka! Saj sta si bila vedno dobra. Odpusti mu, saj tudi njega tare žalost in ne ve, kaj dela.

Rezika: Nikdar, jaz ne ostanem tukaj!

Stara mati: No, potem pa pojdi z menoj, da se malo potolažiš in pomiriš. Jutri ali kadar hočeš pa greš zopet domov. (Rezika se oklene matere.) Katra, prinesi rute iz omare in daj odejo na voz! (Katra odide v hišo.) Ti uboga Rezika! Glej, Joža ravno naprega voz; pojdi, greva! (Odhajata preko odra, Katra prinese rute in odeje.) Katra, pa le dobro pazi, dokler se ne vrne gospodinja! (Stara mati in Rezika izginete s pozornice, sliši se, da odrda voz. V tem pa se priplazi ob hišni steni na prag Zalar. Ves top gleda za vozom. lhti.)

Zalar: Sedaj me je zapustila še žena, še žena, še lastna žena.

Zastor pada.

Stvar stoji tako, da gredo mežiški občani nasproti strašnemu gospodarskemu polomu, če se ne posreči kaki pamentni in energični roki, da najde kak izhod iz preteče katastrofe.

Mi smo prav veliki prijatelji modernih šol, higijenskih vodovodov itd. Toda gospodarstvo ima svoje železne zakone, ki se z praznim govornjem ne dajo spremeniti. In prvi teh zakonov se glasi: **Ne gospodarji preko svojih moči!** Drugi nič manj važni zakon gospodarstva pa je: **Bodi štedljiv!**

Tisti, ki so imeli prvo besedo pri mežiškem gospodarstvu, so pa nad vse nedvomno pokazali, da ne poznajo niti enega teh zakonov. Zlasti tuj jim je drugi, kajti pri nakupovanju dragih klavirjev, plačevanju visokih dnevnic g. inženirjem itd. so pokazali prav darežljive roke.

Naša stranka bo smatrala za svo-

jo dolžnost priskočiti z vso svojo avtoriteto na pomoč mežiškim občanom, če ravno že v naprej ve, da sancijsko delo ne bo niti lahko, niti hvaležno. Toda pridržujemo si pa pravico, da bomo stvar do dobrega preizkali in javno povedali, **kako se ne sme gospodariti!**

Mi smo že takrat, ko se je s temi stvarmi pričelo, izražali svoje pomisleke, če ravno nismo imeli natančnejšega vpogleda v stvar. Pomisleke smo imeli predvsem zato, ker smo imeli, zlasti na občnih zborih konzumnega društva priliko slišati gospodarske teorije g. Mödendorferja, ki je bil eden izmed nosilcev občinske politike. Te teorije, ki jih je včasih razvijal, so bile take, kakor bi kdo obljuboval s preklo zbijati zvezde. Še celo krave bi se jim smejale. Žalobog so se naše napovedi le preveč kruto uresničile.

F. S.

Dnevne novice.

Kako agitirajo naši nasprotniki.

Naši nasprotniki agitirajo topot na poseben način med volilci. Klerikalci, n. pr. vedo, da na shodih nimajo dosti povedati, zato pa licitirajo z vstopom v vlado in povdarjajo to kar na osebnih vabilih za shode. Za shod v Mariboru so razposlali sledeča vabila:

Vabimo Vas

na javen shod SLS v Mariboru, ki se bo vršil dne 29. avgusta 1927 ob 8. uri zvečer v dvorani Zadrugne spodarske banke na Aleksandrovi cesti št. 6. Na shodu govori naš voditelj

g. dr. Anton Korošec

in naš kandidat

g. Franjo Žebot.

Prosimo Vas, da se shoda zanesljivo udeležite, da pridete že vsaj ob pol osmih v dvorano, da pripomorete na shodu za red in navdušenje! Obvestite o shodu tudi svoje prijatelje in znance ter jih pripeljite s seboj!

Naj ta naš shod pokaže, da so naše vrste strnjene, da je Maribor za napredek Slovenije pod vodstvom SLS, ki bo stopila za to tudi v vlado takoj po volitvah!

Radikali so pa očitno v skrbah zaradi ognjevitga navdušenja svojih privržencev in so se zato lotili . . . požarne brambe. Za shod v Pekrah so razposiljali naslednja vabila:

»Obveščamo Vas, da smo v sporazumu z g. načelnikom Kaiserjem zaprosili velikega župana za podporo za Vašo požarno brambo in dobili zagotovilo, da se bo podpora dala, treba bo le vložiti prošnjo. O tem se bomo pogovorili ob priliki našega shoda v Pekrah, ki se bo vršil v petek, 2. septembra ob pol 8. uri zvečer v gostilno Sorko in Vas vabimo, da se ga udeležite!

Z odličnim spoštovanjem Oblastno tajništvo narodno radikalne stranke v Mariboru.

Eni agitirajo z vstopom v vlado, drugi s podporo za požarno brambo, pa ni vrag, da ne bi take volitve s takimi idejnimi parolami vzgojno vplivale na mili narod!

Velikima županoma ljubljanske in mariborske oblasti. Dne 1. nov. t. l. se namerava ukiniti zaščita stanovanjskih najemnikov. Ministrstvo socialne politike je dalo objaviti, da so se gospodarske organizacije izrekle za odpravo zaščite stanovanjskih najemnikov. Mi pa vemo, da so bile predložene ministrstvu socialne politike potom velikih županstev in direktno tudi zahteve, da se mora zaščita stanovanjskih najemnikov podaljšati in izboljšati, dokler država in občine ne store v stanovanjskem vprašanju svojo dolžnost. Velika župana kot poverjenika vlade sta v tem vprašanju gotovo merodajna svetovalca vlade in imata nalogo, da objektivno poročata o položaju ministru socialne politike ter povesta, da pomeni odprava stanovanjske zaščite velikansko

katastrofo za socialno slabo situirane sloje. Stanovanj ni, odpovedi stanovanj bodo šle v brezkončnost in najemnina bo poskočila do tretjine povprečnih delavskih zaslužkov in več. Celo v gospodarsko boljše urejenih državah je še vedno v veljavi zaščita najemnikov. Namera vlade, da odpravi to zaščito, se nam zdi resna, tembolj resna, ker tudi meščanske politične stranke zagovarjajo stališče ministra. Smatramo torej, da je moralna dolžnost vladnih poverjenikov, da stavita centralni vladi predloge, ki so v stanu preprečiti grozečo stanovanjsko katastrofo po mestih in industrijskih krajih, dokler še ni prepozno.

Inženier Gustinčič in profesor Bernot sta si v laseh. Gustinčič in Klemenčič sta hotela napraviti tudi za ljubljanske občinske volitve skupno listo. Ali, glej ga vraga! Imela sta enotno platformo, na katero sta doslej prisegala. Toda pri ljubljanskih občinskih volitvah ni ta platforma prav nič veljala. Skregali so se bratje pri zeleni mizi zaradi kandidatur. Gustinčič je ponujal Klemenčiču vsakega petega kandidata, Bernot je pa zahteval vsakega drugega. Šlo je torej za mandate in pa, kako bi ponižala drug drugega; samo za osebe, ne za platformo in načela. — Bernotu priporočamo, da ponatisne tiste članke, ki jih je pisal ob oblastnih volitvah proti ljubljanskemu vodstvu dekalistov, da s tem pokaže, koliko so pri njem vredna trenutna naziranja.

Uši kašljajo. Zadnji »Naprejev« uvodnik modruje takole: »Socialpatrioti« nas dolže, da smo se samo zato združili z dekalisti, da razbijemo njihovo stranko.« — Tako torej! Kaj si vsega uboge srake ne domišljujejo. Tistih pet kruhoborčkov, ki se preganja iz kraja v kraj, naj bo sposobnih razbiti stranko, ki ima svoje v tridesetletni borbi ujecklenele kadre? No, bi rekel Nemeč: »Das ist aber doch zu stark.«

Stanovanjsko vprašanje in »Jutro«. V Ljubljani se je zgradilo na inicijativo socialističnega kluba v občinskem svetu že za županovanja s. dr. Periča nad 220 stanovanj. Pozneje si je prisvojil to nalogo v obliki obligacijskega posojila sedanji komisar A. Mencinger, ki je tudi prišel z zgradbo novih hiš, deloma s sodelovanjem Delavske zbornice. Komisarjev načrt za zgradbo stanovanj pa »Jutro« na prav poseben način smeši. »Jutro« pripoveduje, da je od 30 milijonskega posojila podpisanega, komaj menda nekaj nad 7 milijonov, od katerega zneska pa je podpisala največ Mestna hranilnica ljubljanska. Iz tega smišljivega ljubljanske stanovanjske akcije je razvidno, kdo je nasprotnik občinske stanovanjske akcije. Mi stojimo slej ko prej na stališču, da, če ne zida država, mora zidati občina. To je javni interes, ki odgovarja tudi našemu načelnemu stališču. Ljubljanska občina bi bila lahko že mnogo več stanovanjskih hiš zidala, če bise denar ne nalagal drugod. Gospodje okolo »Jutra« pa niso dovolili zidati občinskih stano-

vanjskih hiš, ko je bil župan sodr. dr. Perič in jih ne puste sedaj. Zato tudi niso podpisovali obligacijskega posojila, in sedaj, ko hoče komisar zgraditi vsaj nekaj hiš, omalovažuje njegovo akcijo s smešenjem. Človek ne sme biti tako gostobeseden, če ne se izda; to si »Jutro« lahko zapomni, da ne bo razočarano, če se izda.

Kakšen je bil Korošček shod v Mariboru? »Slovenec« poroča: 1500 navzočih, skoraj brez medklicov, triumpf, kakšnega še ni doživel dr. Korošec v Mariboru! — V resnici je bil silen fiasko, kakšnega še ni Korošec doživel v Mariboru. V dvorano gre največ 300 ljudi, pri vratih so stali klerikalni biriči, ki so perlustrirali vsakega, ki je hotel noter. V kontroli je bil poleg »treznega« Domiterja sam Žebot, ki je vsakega zavrnil, kdor se mu je količkaj zdel sumljiv. Ako pa nekdo ni takoj ubogal, tedaj se je klicalo policijo na pomoč, ki je bila v obilnem številu pripravljena. Da ni mogel na ta način nikdo, ki bi znal saj politični abc, v dvorano, je jasno. Zato je tem bolj smešno, ako je govora o nekem fiasku socialistov, ki niso niti zraven bili. Vendar se je nekaj mlajših ljudi zmuznilo v dvorano, ki sicer niso znali ali niso imeli tudi prilike. Korošču odgovorjati, toda že sami medklici so generala črne armade spravili iz ravnotežja. Ko je slišal besedo Zaloška cesta, pa redukcije in še nekatere duhteče cvetke iz Koroščeve vladavine, tedaj ga je popadla res sveta jeza, da je prečastni, ki ni navajen na take shode, naravnost pobesnel. Postal je hipoma rdeč kot kuhan rak in je jel silno kričati. Na tem shodu pa je g. Korošec prevzel vlogo Žebota, oziramo je šel celo pod Žebotov nivo v tem namreč, da se je bavil z lokalnimi podrobnostmi. Tako je n. pr. med drugim trdil, da socialisti v Ljudskem domu ne znajo nič drugega govoriti kot to, kar se od klerikalcev nauče. Češ, ako nas nebi več bilo, tedaj ne bi socialisti znali svojim ljudem kaj povedati! Take budalosti! Resnično, resnično vam povemo, g. Korošec, da se bojite mariborskih socialistov. Pa saj imate tudi vzroke zato. Kar pa sta čenčala ostala dva klerikalna petelina, pa ni vredno omenjati! Seveda je bila vsa debata posvečena nam socialistom, kar nas izredno veselilo! Mariborčani radi gredo v cirkus, pa tudi na Koroščeve shode, ker imajo tudi tam zabavo. V Mariboru pa samo ena splošna želja prevladuje, da bi g. dr. Korošec enkrat prišel čisto prosto brez policije in brez izbiranja zborovalcev pred maso delavstva in ne tako, kot hodijo monarhi, ki so od spred in zadaj ter od strani s policijo zavarovani, pa pravijo, da jih ljudstvo ljubi!

Nekaj o »sijajnih« shodih naših klerikalcev. (Klerikalne postojanke se majejo.) Na Zg. Vizinski pri Marenbergu so imeli zadnjo nedeljo klerikalci sklican svoj shod, ki pa se je temeljito ponesrečil. Na shod so prišli mesto klerikalcev naši sodrugji iz Marenberga in Mute, ki so klerikalcem zmešali račune. — Na Pobrežju pri Mariboru se je vršil klerikalni shod ob obilni udeležbi 11 ljudi. — V Zg. Poljskavi so zadnjo nedeljo g. župnik s prižnice oznanili, da naj verniki po maši ostanejo pred cerkvijo, ker bo nekaj »važnega«. Prišedši iz cerkve so ljudje videli, kako je stopil »važni« kandidat klerikalne stranke, Falez, na stol in pričel govoriti. Imel pa je samo to smolo, da ljudje niso smatrali njegov govor za prav nič važen. Zato so samo za hip postali, kar so izkoristili naši ljudje, da so med nje razdelili naše letake, nato pa so se razšli, tako da je ostalo okoli gromovnika le še kakih deset ljudi. Da bi gospod govornik ne ostal sam, je hitro prenehal s svojim važnim govorom.

Časi se menjajo. Še pred kratkim je govoril in pisaril nezmojljivi Bernot n. pr. o načelu javnosti in velikem pomenu organizacije. Veherentno je pobijal vse, ki niso do pičice hoteli slediti njegovim objavam o obstoječih organizacijah. No, danes je ta imenitnik v zvezi s stisti-

Velik volilni shod

Socialistične Stranke Jugoslavije se bo vršil v danes, 2. septembra ob 19. (7.) uri v veliki ve andi pivovarne „Union“ (Götz) v Mariboru. Pridite vsi!

mi, ki še niso o svojih organizacijah objavili niti toliko, kolikor smo mi to že storili. Načelni Bernot je vedno pravil, da naj se družijo le javno priznane organizacije z ravno istimi organizacijami, ker osebe ne pomenijo ničesar. S kom se je potem združil pri dekalistih? Že pri teh se je načelo javnosti nehalo! In da se ne pozabi, je Bernot hotel vedno šteti glasove. Kako bo pa štel zdaj svoje glasove? Kapitulacija torej na celi črti!

Naši shodi.

Ljubno.

V nedeljo, 28. t. m. se je vršil pri nas volilni shod, na katerem je poročal s. Komavli iz Celja. Shoda se je udeležilo okoli 40 volilcev, ki so z zanimanjem sledili izvajanju poročevalca, ki je v podrugournem govoru pojasnil pomen volitev za delavce in male kmete ter obširno poročal o delovanju vseh meščanskih strank, ki niso za delovno ljudstvo v preteklih skupščinskih dobah ničesar naredile. Ta shod je pokazal, da bodo delavski in kmečki volilci iz Ljubnega volili združeno listo socialističnih delavcev in kmetov. Za ta dan so imeli tudi radikali napovedan pri nas shod, ki se pa ni mogel vršiti, ker ni bilo poslušalcev, zato jo je radikalski avtomobil kmalu odkuril.

Gornjigrad.

Volilni shod, ki ga je sklicala krajevna organizacija SSJ preteklo nedeljo, je bil številno obiskan, kljub temu, da se je vsled zakasnelosti govornika vršil skoro dve uri pozneje. Shodu je predsedoval s. Kranjc, poročal pa je s. Komavli iz Celja. Po shodu se je med navzoče razdelil naš volilni letak, katerega bodo zapniki razširili po bližnjih vaseh, kjer se med kmečkimi volilci opaža precej zanimanja za listo naše stranke, ki bo gotovo dobila lepo število glasov. »Naprejev« je sicer objavil, da bodo imeli bernetovci v Gornjemgradu shod, pa ni bilo o njih ne duha ne sluha. Tudi radikali so napovedali shod in čakali v gostolni zaman na volilce. Po dolgem čakanju so sedli v avto in popihali z upanjem, da bo morda prihodnjič boljše. Gornjigrad bo 11. septembra volil socialistično.

Vojnik.

Naš volilni shod v nedeljo, 28. avgusta je dosegel popoln uspeh. Gostilniška soba pri Rateju je bila polna volilcev, katerim je s. Böhm poročal o volitvah in o »delu« meščanskih strank za delavca in kmeta. Prišlo je tudi nekaj klerikalcev, ki jim je komandiral njih tajnik ter delal medklice, s katerimi se je pošteno blamiral. Vsled dokazov o zgrešeni politiki SLS, ki jih je s. Böhm klerikalnem tajniku serviral, jo je slednji odkuril, kar so navzoči s ploskanjem in primernimi opazkami na naslov klerikalcev pozdravili. Razpoloženje na shodu je dokaz, da je začelo ljudstvo na deželi obračati klerikalcem hrbet in da bo naša lista med kmečkim ljudstvom dobila mnogo glasov.

Levec pri Celju.

Preteklo nedeljo smo imeli pri nas volilni shod, na katerem je poročal s. Hrastnik. Udeležba na shodu je bila lepa, kar znači, da se volilci zanimajo za te volitve. Izvajanjem s. Hrastnika so navzoči pritrjevali ter sklenili, da bodo v Levcu in bližnjih krajih razvili podrobno agitacijo za listo združenih socialističnih delavcev in kmetov. Shoda sta se nameravala udeležiti tudi bernetovca Leskošek in Stojan, katerima se je pa zdelo grozde pre-

kislo, zato sta šla svojo pot, kar je bilo za njiju vsekakor bolje, ker sta si prihranila blamažo. Dejstvo, da hodijo bertonovci vohat na naše shode jasno pove, da ne morejo otr-

žavati svojih shodov, čeravno jih v »Napreju« napovedujejo, kar delajo bolj zaradi reklame na zunaj, češ, naj ljudje po drugih krajih vidijo, da nas ni še vrag vzela.

Pomen predstojećih parlamentarnih volitev za SSJ.

Poročilo za oblastni zbor, dne 17. julija 1927 v Celju.

Ko tako stranka SLS dela za gospodarstvo gospode v državi, mora naravno puščati interese delavnega ljudstva v nemar. Kakor se sicer sliči okoli delovnih slojev, ker ji to narekuje splošna volilna pravica, ki je pri nas vendarle še v veljavi, tako podkazuje vsepovsod, da teženj malega človeka, potreb širokih mas našega naroda v obče ne pozna.

Od vsega, kar je dr. Korošec v svojem prvem programatičnem volilnem govoru pred zbranimi zaupniki še vse Slovenije dne 3. julija v Ljubljani povedal, so odkritosrčne samo besede, ki izražajo simpatije industrijskim krogom. Besede kapitalistom. Že iz enega vzroka, ker niso bile podane prazne besede, ampak krepko podprte z milijonskim darilom, ki je bilo podano veliki industriji z čl. 82 finančnega zakona. Dr. Korošec bi se sicer rad odgovornosti za ta člen otresel, kar pa mu ne gre od rok, kajti vlada je vedno vlada, ki mora vedeti kaj dela in je trditev dr. Koroševa, da vlada, v kateri je bila njegova stranka zastopana, ni vedela, kaj je naredila, večja obsodba samega sebe, nego bi bilo direktno priznanje, da so vedoma glasovali za 82. člen. Sicer pa so »Kmetijski list« in zagrebški »Jutranji list« odkrili direktno vez med SLS, členom 82. in našo veliko industrijo. Samo da je celotna SLS pozabila na te težke očitke reagirati. Dr. Korošec se je v Ptujju sicer mogočno razgovoril proti korupciji, o aferi, ki so jo pa prinesli gornji listi, je molčal kot grob in ž njim molči celotna njegova stranka.

Drugi stanovom je dr. Korošec sicer tudi odkril veliko ljubezen, ki pa je ni zamogel podpreti z tako prijetnim argumentom, kakor pri industrijski gospodi.

On ljubi vse — obrtnike, industrijce, državne in privatne nameščence, upokojece, delavce, kmete. in za vsi so nekaj dosegli.

Za obrtnika in kmeta davke — za privatne nameščence nov davek na plače, za delavca davek na ročno delo — kronski upokojevcem pa smejo vložiti prošnje, da bi se jih enkrat po volitvah prevedlo na dinarske pokojnine. Za državnega uradnika bodo uvedli plačila za penzijsko zavarovanje — uradnikom, nameščencem, delavcem in upokojevcem skupaj ukinitve stanovanjske zaščite.

Da so vse zadržitve ljubezni delavskemu razredu lažnjive, o tem pač ni treba mnogo pisati. Največ bi o tem vedeli povedati naši železničarji. Ali tudi kmetu, ko zatrjujejo vsak trenutek, da so v prvem redu kmečka stranka, oni ne morejo in nečejo pomagati — prosto zato, ker mu ne znajo.

Izjava marksističnega kluba Delavske zbornice.

Marksistični klub Delavske zbornice za Slovenijo, ki je imel v ponedeljek, dne 29. avgusta t. l. pod vodstvom predsednika Stokovne komisije sejo svojih v Ljubljani stanujočih članov, je po zaslišanju referatov o tekočem delovanju zbornice sklenil naslednjo izjavo:

1. Klub ugotavlja, da je tekoče delo uprave zbornice poravnano povsem v duhu programa in zahtev strokovno organiziranega delavstva.

2. Načrt za organizacijo brezposelnih podpor in delavskih kuhinj je v načelu odobren.

3. Z zadoščenjem sprejema na znanje, da so ogromne težkoče za zidavo zborničnega posloja premagane in da zidava lepo napreduje. Pri tej priliki izreka klub svoje priznanje in zahvalo vsem svojim za-

stopnikom, ki so pripomogli, da je do zidave stavbe sploh že prišlo in da bo obseg stavbe res odgovorjal praktičnim in reprezentativnim potrebam Delavske zbornice in priključnim organizacijam.

4. Klub je obravnaval tudi napade nekaterih časopisja na posamezne funkcionarje zbornice, zlasti na s. Uratnika in Štuklja. Z vso energijo obsoja klub tendence tega časopisja, ki hoče prikazati službo v Delavski zbornici kot nekaj nemoralnega. Ta služba je služba proletariata in njegovi borbi, zato jo smatra organiziran proletariati vsega sveta za častno. Temu nazoru se pridružujemo tudi mi.

5. Posebej še ugotavljamo, da izhajajo vsi ti napadi čaš od ljudi, o katerih se ne ve komu služijo, od kje dobivajo nagrade, oziroma plačo za blatenje proletarski stvari udanih ljudi, niti se ne ve za višino nagrade, katero dobivajo.

6. Ugotavljamo, da so vsi napadi bodisi po vsem izmišljene laži, ali so pa nekatera dejstva namenoma tako zavita, da se vidi iz njih slab namen, čeravno so bila izvršena v najboljše nameri in v absolutno korist proletariata.

7. Na splošno ugotavljamo, da je bilo delovanje funkcionarjev Delav-

ske zbornice in posebej še tajnika s. Uratnika vedno prežeto z iskreno željo, kar najboljše služiti veliki proletarski stvari.

Zato odklanja klub vse take napade, jih proglašja za lažnjive in odklanja napadalcem moralno kvalifikacijo, da bi sploh mogli izrekati kakoršnokoli sodbo o delovanju zbornice in njenih funkcionarjev.

8. Klub pooblašča svojega načelnika, da to izjavo publicira.

Naše skrinjice:

6. v mariborski oblasti

4. v ljubljanski oblasti

3. v mestu Ljubljani

Naša agitacija v brežiškem okraju.

Bizeljsko, 28. avgusta 1927.

V nedeljo, dne 28. avgusta se je vršil ob pol 8. uri dopoldan volilni shod SSJ. Gostilniški prostori g. Premelša so bili nabito polni in veliko volilcev je moralo stati na cesti ker ni bilo prostora v lokalu.

Kot govornik je bil s. A. Pliberšek iz Trbovelj, kateri je v svojem dveurnem referatu do golega razkrinkal vso gnilobo današnjih vladnih strank, kakor tudi vso njihovo protikmetsko in delavsko strankarsko politiko klerikalcev, demokratov in radičevcev.

Sodr. Pliberšek je žel za njegova izvajanja navdušeno odobravanje, tako da si navzoči klerikalci, demokratje in radičevci niso upali voditi zborovanja, kar so imeli namen, in se tudi niso upali oglasiti k besedi, ako ravno jih je Pliberšek javno pozval, da naj povedo, zakaj niso izvršili niti ene obljube v prid malemu kmetu in poljedelskemu delavcu.

Pripomniti je potrebno tudi dejstvo, da so se vršili prejšnjo nedeljo kar trije volilni shodi teh večnih obljubačev klerikalnih, demokratičnih in radičevskih, pa v njih sramoto ni bilo na vseh treh shodih toliko zborovalcev, kakor na socialističnem shodu malih kmetov in poljedelskih delavcev.

To naj bo jase dokaz, da je mali kmet in delavec sit teh večnih obljub in farbarij, s katerimi ga lovijo vse meščanske stranke in bo 11. septembra volil socialistično listo združenih kmetov in delavcev, katere kandidat je sodr. Richter, rudarski delavec v Senovem in to je 6. skrinjica.

Popoldne ob 4. uri se je vršil v eno in pol ure od Bizeljskega oddaljenem Sv. Petru volilni shod SSJ v gostilniških prostorih g. Geršaka v Čehovcu. Zborovalni lokal je bil poln delavcev in malih kmetov, kateri so navdušeno pritrjevali sodr. Pliberšku pri njegovem referatu.

Kakor na Bizeljskem, tako tudi v Sv. Petru si ni upal nihče od klerikalcev in njim enakim strankam ugovarjati temeljitemu razkrinkanju njihovega delovanja proti delavcem in malim kmetom, kadar so bili na vladi.

Dobro uspeli shod se je zaključil ob 6. uri; razvila se je pa ko shodu takoj debata o najbolj perečih kmet. in delavskih vprašanjih, pa dali so zraven britke primombe in očitke na klerikalce in kapitalistične stranke, tako da se jasno vidi, da mora danes propasti vsa klerikalna politika in njihovih zaveznikov pri izkoriščanju delovnega ljudstva in poleg propasti meščanske družbe se mogočno dviga duh socializma, duh svobode, duh medsebojne strpnosti, kateri nas bo potom revolucionarnega socializma privedel v boljšo bodočnost, v socialistično republiko.

Bizeljski in St. Peterski volilci.

Bodimo jasni.

Socializem in komunizem — po proletariatu zaželjena načina gospodarstva — sta v svojih zaključnih uspehih docela enaka. Ideja takega uspeha v gospodarstvu gotovo ne izgine več iz površja. Impulzivnost in moč te ideje sicer raste in pojemna po neki čudoviti in zagonetni, toda razumljivi ritmiki, vendar na to, da bi ta ideja izumrla, nikdo več ne misli.

Teženje, gospodarsko in zato tudi duševno razpostavljenih, se bo čedalje krepkeje javljalo v dosegu socializma ali komunizma, kot edino odgovarjajoči gospodarski obliki, ki je sposobna odrešiti svet od vladajočega monarhističnega reda.

Socialist in komunist sta oba pristaša historičnega materializma, to je po Marx-u in Engeslu-u ustanovljenega nauka, da vsakokratni gospodarski odnošaji družbe — načini proizvodnje — določujejo način njenega mišljenja. Mišljenje družbe je bilo drugačno, ko si je poljedelec orodja za obdelavo polja sam pripravil, drugačno, ko mu je roko-delec boljše orodje s pomočniki in vajenci pripravil, in mišljenje družbe je zopet drugačno, ko obsežna tovarna še boljše orodja izgotavlja s parnim ali električnim pogonom. Gospodarski odnošaji silijo človeško mišljenje v določene smeri in vplivajo na hotenje in dejanje posameznikov in celega razreda. Razloge, po katerih sta nastala nrazreda — posestnik in brezposestnik — navaja historični materializem. V oceni svojega položaja imata torej socialist in komunist isto izhodišče — historični materializem.

Razločujeta se pa socialist in komunist v pogledu svetovnega naziranja, ki je ali materialistično ali idealistično. Do materialističnega svetovnega nazora dosepeš, če zaključiš v iskanju zadnjih vzrokov vesoljstva, da je prvenstvena — materia; do idealističnega svetovnega nazora pa dosepeš, če proglašiš idejo — boža — za začetnika vesoljstva.

Komunist je svetovno nazorno materialist (areligiozen, brezbožen). Pripadniki komunizma ne morejo biti pristaši kakoršnegakoli veroizpovedanja. Komunistično stranko tvori samo areligiozen proletariati, veren proletariati je izključen od članstva. Nadaljna posledica je, da komunist s proletarsko diktaturo ne zaseže samo meščanstva, temveč tudi verni proletariati. Svoboda duha torej ni zadeva komunizma in nemo-goče je, da bi se verni proletariati ogrel za komunizem, ki svetovnonazorna zahteva izključno materialistično opredelitev. Veroizpovedanja se naš proletarec le izjemoma od-pove. Obveznost brezverstva pomeni za današnje razmere naravnost duhovno nasilje. Za komunista torej veroizpovedanje ne pomeni privatne zadeve, marveč je zanj brezverstvo obvezno.

Za socialista je verstvo vedno privatna zadeva. Socialist more biti veren ali brezveren, pripadnik idealističnega ali materialističnega svetovnega naziranja. Te okolnosti v socializmu ne igrajo poglobitve vloge. Socializem vsled tega kot pokret zajema ves proletariati, veren kakor brezveren, ne izbira ne izključuje, kakor komunizem, kajti svoboda prepričanja in vesti je pri socialistih zajamčena. Vsakdor uganje, da je v sedanjem času, proletarske brezmoči, ustanavljati razlike (desni, levi, socialist, komunist) naravnost pregrešno.

Naša kandidatna lista v ljubljanski oblasti je:

Nosilec liste:

Stanko Likar

tajnik Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

Okraj Črnomelj:

Franc Jernejčič, železničar v Ljubljani. Namestnik: Anton Hönigsman, zav. uradnik, Ljubljana.

Okraj Kamnik:

Valentin Šteble, posestnik na Vuru pri Domžalah. Namestnik: Pavel Škerlj, strojnik v Ljubljani.

Okraj Kočevje:

Ignac Mihevc, nameščenelec plinarne v Ljubljani. Namestnik: Ivan Vodušek, rudar v Kočevju.

Okraj Kranj:

Josip Pastorek, knjigovez v Kranju. Namestnik: Jakob Vehovec, zav. uradnik v Trzinu.

Okraja Krško in Litija:

Josip Kopač, uradnik Delavske zbornice v Ljubljani. Namestnik: Ivan Kamnik, rudar v Zagorju.

Okraj Novomesto:

Franc Jernejčič, želez. v Ljubljani. Namestnik: Anton Hönigsman, zav. uradnik v Ljubljani.

Okraj Ljubljanska okolica:

Jurij Petrovič, župan na Viču. Namestnik: Ludvik Miklošič, vlakovodja v Ljubljani.

Okraj Logatec:

Ludvik Miklošič, vlakovodja v Ljubljani. Namestnik: Anton Korenčič, železničar na Rakeku.

Okraj Radovljica:

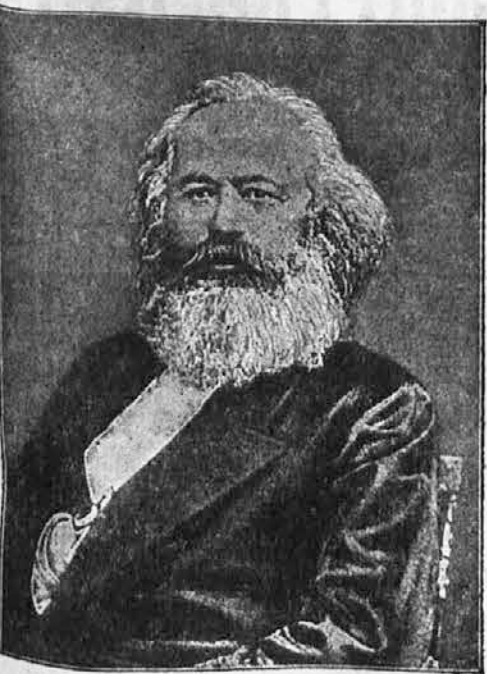
Franjo Koren, poslovodja v Ljubljani. Namestnik: Janko Avsenek, kovinar na Savi pri Jesenicah.

v okrožju Ljubljana

v 4. skrinjico,

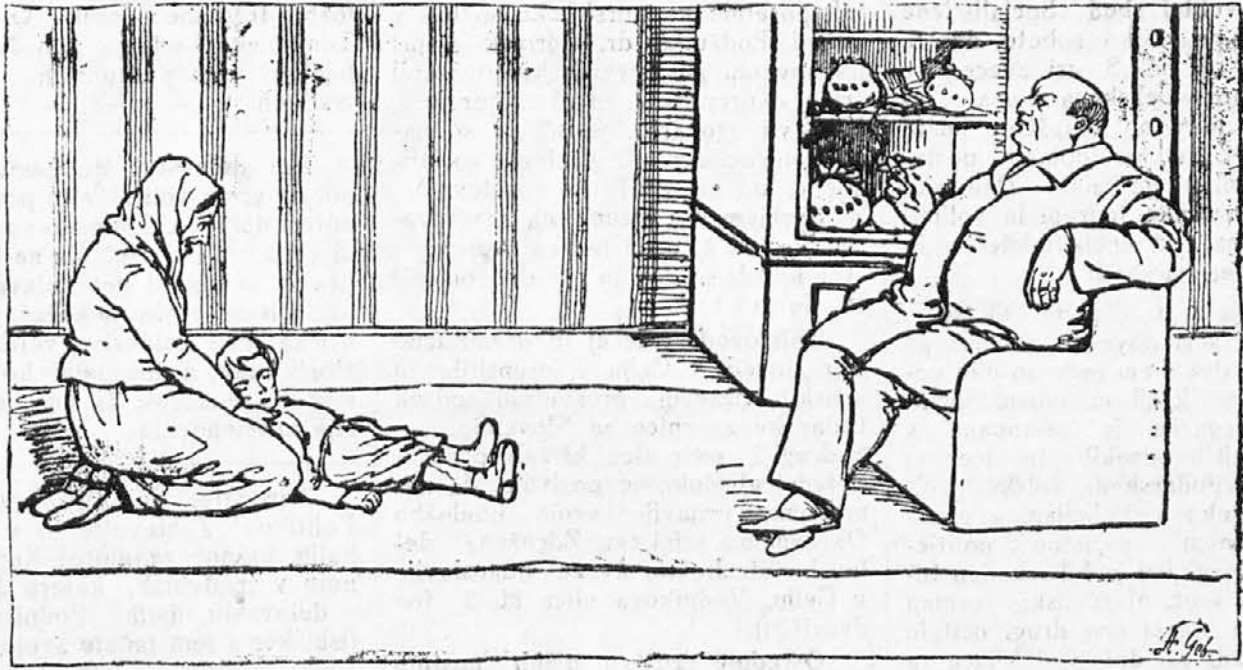
v mestu Ljubljani

v 3. skrinjico.

V imenu Karla Marksa vsi v boj za zmago socialistične ideje!

Tako se bo godilo po volitvah najemnikom, ako bodo glasovali za klerikalce!

KOPRIVE.

Sijajna utemeljitev predloga.

Na skupnem zborovanju dekalistov in bernotovcev so se kregali glede ljubljanske kandidature. Bernotovski so hoteli imeti Bernota, dekalisti pa Lemeža. Končno nastopi še enkrat zastopnik dekalistov in govori:

Sodrug! Naša armada ima dovolj ljudi, ki gredo na čelu naše fronte, kadar gremo v boj. Sicer je res, da naš glavni vodja Gustinčič v svoji gorečnosti včasih še predaleč naprej prodre, tako da se znajde končno na drugi strani državne granice, kje v Trstu ali na Dunaju.

Nimamo pa mi voditeljev, ki bi vodili umik, če je potreben. Zato je pa najspodobnejši dr. Lemež, ki je izboren tekač. Zadnjič so ga podili trije mladi studentje, ki so znali teči ko sam vrag. Ali Lemeža vse do doma niso mogli dohiteti. Ne pozabite, da so te njegove lastnosti tudi iz drugega ozira koristne.

Ljubljana je poznana, da se rada navdušuje za razne športne prvake in zmagovalce. In ker je Lemež najboljši tekač, bo njegova kandidatura od vse javnosti simpatično pozdravljena.

Nasprotno je pa Vaš Bernot za kaj takega čisto nesposoben. Prepričan sem, da bi se revolucijo zamudil, če bi mu doma ravno tisti dan skuhal prav dobre štruklje. Poznamo ga, da ne bi šel preje od mize, dokler bi bilo kaj na nji — revolucija bi pa med tem prav lahko že čisto usahnila. Pustimo njega, da bo ko star »trajnar hinternih maširov«.

Soglasno sprejeto z velikim odobravanjem.

Konec zveze med dekalisti in bernotovci. Za državnozbornske volitve so se združili na eni listi poklicni razbijači: bernotovci in dekalisti. Vsemu svetu so zmagoslavno oznanili, da bodo združeni lažje razbijali kakor ločeno. Toda po pregovoru: Kdor drugim jamo koplje... so — razbili sami sebe. Za občinske volitve v Ljubljani so se začeli kregati in tu so se tudi skregali... Dekalisti so vložili sami svojo listo. Mi se bomo čez nekaj dni že zabavali nad »Enotnostjo«, ki bo pro-

glasila Klemenčiča, Bernota in Möderdorferja za »izdajalce« najnovjšega kova. Razkol v Ljubljani že kaže posledice tudi zunaj, zlasti na Štajerskem, kjer pravijo dekalisti: Möderdorferja pa že ne bomo volili, ko vidimo, da je ostal še vedno pristen socialpatriot. Bernotovci pa se pritožujejo nad kratkovidnostjo Möderdorferja in Klemenčiča, ki sta jih zaročila z ljudmi, ki ne poznajo v nesramnosti nobenih mej. V tem medsebojnem prepiru dekalistov in bernotovcev bodo oboji propadli in od njihovega pogorišča bo ostal proletariatu le majhen spomin: Bernotov pšenični kilogram in Gustinčičeva brada...

Dekalistična lista za Ljubljano.

Potem ko so se dekalisti skregali radi kandidatur z bernotovci, so se kregali še med seboj; končno so pa le sestavili listo, na kateri se nahaja i Gustinčič i Lemež. Gustinčič, ki je v posebni brošuri dokazal, da Lemež ni noben komunist, in Lemež, ki mu je pri srcu Gustinčič toliko kot kak orjunaš. Delavci pa pravijo: Takih neresnih ljudi, ki se vedno samo prepirajo, ne bomo volili. Volili bomo edino resno delavsko listo združene Socialistične stranke in »Zedinjenja«.

Osvežiš s kopeljo telo si mlado,

še bolje pa s „CLIO“ šumečo limonado.

Marlbor.

Občinska seja.

Po daljšem odmoru je v petek, 26. avg., imel mariborski občinski svet svojo redno sejo, kateri se je poznalo, da je na mesto vročine stopila volilna atmosfera. Seje so

se polnoštevilno udeležili le obč. svetniki socialistične in klerikalne stranke. Slednji zlasti radi afere z Mestno hranilnico. Narodni socialisti so bili zastopani le po g. Dobravcu.

Socialistični klub je stavil dve interpelaciji in dva predloga. Nujni predlog, da obč. svet zahteva od ministrstva za socialno politiko podaljšanje zaščite stanovanjskih najemnikov, je bil soglasno sprejet. V občinski skupščini, tako v mariborski kot v ljubljanski, pa odklonjen, ker tedaj še niso bile volitve razpisane.

Predlog, da morajo podjetniki, ki prevzamejo obč. dela, plačevati delavcem one mezde, ki so bile določene v ponudbi, je bil izročen odseku. — Nato so naši sodrugi interpelirali g. župana, zakaj ne pride prošnja Lampreht, ki je bila že dne 24. aprila predana, na dnevni red. Lampreht je bil 15 let prižigalec plinovitih svetilk in je danes vsled elektrifikacije javne razsvetljave brez posla, pa tudi brez plače. On je sicer invalid in dobiva 2 Din mesečne rente. Je v Maribor pristojen in je brez vsakih sredstev. Župan pravi, da mu ni ničesar znanega o njegovih prošnji in da se bo informiral, kje leži. Druga interpelacija se tiče tovarne Zelenka v Linhartov ulici. Tam se dela v poznih večernih urah in sicer s takim ropotom, da okoli stanujoči prebivalci prosijo za od pomoč. Z zadevo se je bavila že neka komisija, ki je ugotovila nedostatke ter se je podjetniku povedalo, kaj vse ima storiti, da se ropot ne bo slišal; toda on tega ni še storil.

Po tem so sledila poročila odsekov. Ker nam primanjkuje prostora, bomo omenili samo važnejše. Mnogo je bilo debate o premestitvi špeharjev iz Koroške ceste, katero se mora izprazniti radi avtomobilskega prometa in istotako o premestitvi mesarjev. Sklenjeno je bilo, da se mesarje premesti na novi del Glavnega trga, špeharje pa tja, kjer so sedaj mesarji. Na to se je razpravljalo o kanalizaciji in tlakovanju Meljske ceste ter regulaciji Počehovskega potoka. V to svrhu bi naj obč. svet sklenil najetje posojila v znesku 1.900.000 Din. To posojilo bi se naj krilo iz novih davščin na vino. Po natančnem računu bi omenjena davščina nesla 325.000 dinarjev več kot je potrebno za amortizacijo in obresti najetih posojil. Meljsko cesto bi se tlakovalo iz dohodkov kaldrmine namesto Einspielerjeve ulice. — Končno je župan omenil, da bomo lahko tudi šolo zidali iz dohodkov za kasarne, ako dobimo proces tudi v tretji instanci proti vojnemu erarju. Obč. svetnik s. Bahum je omenil, da je to vse lepo, da se večina tik pred volitvami spomni na važne stvari, zlasti pa na Melje, ki je v marsičem zelo zapuščen. Govornik omeni, da je že več predlogov stavljen glede tlakovanja Meljske ceste kakor tudi glede pokritja potoka, ki povzroča zlasti poleti velik smrad. Končno je omenil s. Bahum tudi Meljsko cesto pri Ježeku, kjer Drava večkrat poplavi cesto. Cesto je treba na omenejnem mestu, v razdalji najmanj 100 metrov, dvigniti. Sicer se večkrat zgodi, da ne more nikdo po omenjeni cesti niti v mesto in tudi notri ne. Vse, kar je omenil g. župan glede Melje, je pa silno nesigurno. Ali bomo res imeli 325.000 Din prebitka iz novih davščin, je še vprašanje, ker se ne ve, koliko vina bodo ljudje v resnici popili. Kaldrmina še ni za Meljsko cesto dovoljena. Ravno tako ne vemo še, ali bomo dobili proces v tretji instanci in kdo bo izterjal od erarja denar. Sicer pa nimamo niti načrtov še. Ker pa so volitve pred vrati, zato je treba Meljane saj malo nažajfati, brili jih bodo že po volitvah.

Končno je bila precej važna točka: poročilo o reviziji Mestne hranilnice. O tem prihodnjč.

Seja je trajala skoraj do polnoči.

Petindvajsetletnica. Obče znani in med kmečkim ljudstvom mariborske oblasti izredno priljubljeni neumorni kmetijski strokovnjak g. Martin Zupanc, strokovni referent za živinorejo pri kmetijskem oddelku velikega župana mariborske oblasti, obhaja 1. septembra petindvajsetletnico svojega uspešnega delovanja med narodom. Čestitamo in mu želimo še več takih obletnic.

Kdor je

**za socialistično republiko
za samoodločbo v občini, oblasti in
socialnih institucijah
za odpravo zakona o zaščiti države
za agrarno reformo
za priznanje Rusije
za svetovni mir
za stanovanjsko zaščito**

**ta naj glasuje za kandidate
Združene delavske liste**

Celje.

Veliki volilni shod Socialistične stranke se bo vršil v soboto, dne 3. septembra ob pol 8. uri zvečer v mali dvorani »Celjskega doma«. O volitvah v narodno skupščino bosta poročala ss. Petejan, oblastni poslanec iz Maribora in tajnik Delavske zbornice Uratnik. Sodrugi in volilci! Agitirajte za čim večjo udeležbo in pridite vsi na na shod!

Občinska seja. V ponedeljek se je vršila prva seja novega občinskega odbora. Na dnevnem redu so bile volitve odsekov, ki jih je sedem. Socialistična delegacija je zastopana v vseh važnejših odsekih in sicer v: finančno-gospodarskem, šolsko-kulturnem odseku s. Felician, v pravno-personalnem, socialno-političnem s. Komavli, ki je bil izvoljen tudi v šolski svet. Meščanska večina in opozicija sta si ena drugi očitala nekorektnosti pri določitvi ključa za odseke. Demokratje so očitali klerikalno-radikalno-nemškemu bloku, da prezira njih klub, ki je po številu najmočnejši, blokaši so pa kratko od-

govorili, da so se takega postopanja naučili od demokratov, ki tudi niso bili posebno kavalirski, ko so bili v večini. Podžupan dr. Ogrizek je pri imenovanju posameznih klubov rabil izraz »Korenovci«, proti čemur je s. Komavli ugovarjal rekoč, da se naša delegacija mora nazivati socialistična, kar se sedaj tudi upošteva.

Sprejemanje strank na magistratu. Župan g. dr. Goričan sprejema stranke ob sredah in sobotah od pol 11. do pol 1. ure.

Knjižgovodski tečaj in dramatično šolo priredi v Celju v jesenskih in zimskih mesecih prosvetnih odsek Delavske zbornice za Slovenijo. — Sodrugi in sodružice, ki žele posečati tečaj ali šolo, se pozivajo, da nemudoma prijavijo svojo udeležbo Okrožnemu tajništvu Združene delavske strokovne zveze Jugoslavije v Celju, Vodnikova ulica št. 3 (na dvorišču).

Osrednje društvo nižjih poštih in brzojavnih uslužbencev, krajevna skupina Celje priredi dne 4. septembra t. l. ob 3. uri popoldne na Dečkovem trgu pred Narodnim domom ve-

liko javno tombolo z mnogobrojnimi krasnimi dobitki, kateri so že v izlozbi trgovine Josek, Glavni trg. Tombolske karte po Din 3.— se bobijo pri vseh pismonoših in raznih trafikah.

Ker delavstvo ne nastopa enotno, ne grem volit! Tako pravi marsikateri delavec. Toda ravno zato pojdi volit, da pokažeš, da se hočeš politično uveljaviti kot delavec in da kljub temu grehu dokažeš, da je politična moč delavstva velika. Če ne storiš tako, slabiš delavsko politično moč in pomagaš, da nas bo buržuazija zasmehovala.

Naročajte in širite »Delavsko Politiko«! Zahtevajte jo v vseh lokalih, kamor zahajate! Kupujte edinele v trgovinah, katere inserirajo v delavskih listih! Podpirajte svoj tisk, ker s tem jačate svojo moč!

Listnica uredništva.

Vse dopisnike prosimo, da uvažujejo, da ne moremo vsled obilega

gradiva vsem takoj ustreci. List izhaja samo dvakrat na teden in samo na štiri strani. Važno je pa vse in radi bi vse objavili. Storimo, kar je v danih razmerah možno.

TVORNICA KEM. IN OIL. BARV. LAKOV. FIRNEŽA IN STEKLARSKA DRUŽBA Z. O. Z. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI
COPICI
FIRNEŽ
SOLSKE BARVE
LUHE BARVE
PRISTNE OJNATE BARVE
TERPENTIN
STROJNO ODE
UMETNIŠKE BARVE
PRAŠNO ODE

PRODAJALNA
DUNAJSKA C. 14
LJUBLJANA

POLEGTRGOVINA
SCHNEIDER & VEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERIAL - NIZKE CENE !!

Malinovec

zajamčeno pristen, izborne kakovosti,
izdelan samo iz pravih gorskih
malin, prodaja po zmernih
cenah v vsaki množini
tvornica

„ALKO“

DRUŽBA Z O. Z.

Ljubljana, Kolizej

ŠTAMPILJE.

S. PETAN, Maribor, Aleksandrova c. 43, nasproti gl. kolodvora.

JUSTIN GUSTINČIČ,

Maribor, Tattenbachova ulica 14.

Največja, najcenejša in najhitrejša mehanična delavnica, zlasti za kolesa, motocikle, otroške vozičke, šivalne stroje, pisalne stroje, gramofone, kakor vsa mala in velika mehanična popravila in okretala. — Lastni prostori za poniklanje in emajliranje z električnim pogonom.

Pozor!

Sodrugi, prijatelji, igralci harmonike, kateri želite kupiti res dobro, trpežno in krasno izdelovljeno harmoniko, dobite isto pri

A. Potočnik

Izdelaovalec različnih harmonik, Selca pri Škofji Loki, Slovenija

Sprejemajo se tudi vsa popravila v strokovno, trpežno ter solidno popravilo. Cenik franco

Vsi kupujejo obleke pri

J. Trplina, Maribor, Glavni trg 17

ker tam se dobi sukno že od 26 Din naprej, kakor tudi vsakovrstno drugo blago po najnižjih cenah.

Klobuke

kravate, ovratnike, nogavice, palice najceneje pri tvrdki

Igo Baloh, Vetrinjska ul. 18

Anton Vaupotič vdova

SODNA UL. 16. se priporoča v izvršitev vseh sobo-, črkoslikarskih in plesarskih del po najnižjih cenah.

Oetker-Jeva svetla glava!

ČESA ŽELITE?

Želite li šartilje, pecivo, močnata jedila in torte v najvišji popolnosti in lahki prebavljivosti? Potem napravite iste izključno po Dr. Oetker-jevih receptih in z Dr. OETKER-jevim

PECILNIM PRAŠKOM

Najboljše in preizkušene recepte pošilja na željo brezplačno in prosto poštine

Dr. Oetker, Maribor
d. z. o. z.

NAJBOLJŠA SVINJSKA MAST

Znamke I. P. Znamke

Lastni izdelek tvrdke

E. Popovič, Ljubljana

se razpošilja v ročkah po 20 in 50 kg ter v sodih po 50, 100 in 200 kg.

Točna postrežba! Cene najnižje!

Centralna vinarna d. d.

nudi zajamčeno pristna štajerska, dolenska, dalmatinska in druga vina.

**LJUBLJANA, VII
Frankopanova ulica šte. 11**

Precizna delavnica za popravila vsakovrstnih ur. — Delo točno, solidno in proti garanciji

ANTON KAJFEŽ

urar

Ljubljana, Dunajska cesta 31

Priporočam svojo veliko zalogo

„DOKO“

čevljev

za dame, gospode in otroke ter vseh vrst usnatih dokolenic lastnoročnega domačega izdelka. Oglejte si zalogo v **Prešernovi ulici št. 9**, na dvorišču.

Ivan Čarman.

OBVESTILO!

Jakob Perhavec

tov. za izdelovanje likerjev, desert. vin in sirupov
Maribor, Meljska cesta 3

obveščam p. t. občinstvo, da sem prevzel s 1. julijem t. l. trgovino z alkoholnimi tekočinami (razprodaja na drobno) od **Albrecht & Strohbach**

GOSPOSKA ULICA ŠT. 19

ter se priporočam za obilen obisk. — V zalogi bom imel vedno pristno slivovko, droženko, brinjevec, konjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirta, vinskega kisa in kisa za kumarce.

Postrežba točna. Cene solidne.

JAKOB PERHAVEC

Gospoška ulica 19

Širite naš list!